

Byabladet

Nr 1

LERBERGETS BYFÖRENINGIS MEDLEMSTIDNING

2016

Galleri Hoddan i ny skepnad
Receptstafetten fortsätter
Vår skulptur har börjat gjutas
I hamnmuseets gömmor
Nytt om flyktingpojkar
Rapport från årsmötet
Gamla bilden m.m.

ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET

Vårkvitter!

Det kvittrar i alla buskar! Ejderns kuttrande och strandskatans tjatter hörs över havet. Vi går ut, andas djupt och tar in den nyfödda naturens under.

Efter vintern är det nu full fart i alla hörn av byn. I hamnen håller vi på med att slå samman galleriet Hoddan med boden bredvid till en ny dubbelt så stor lokal. Den blir galleri under säsongen och kan annars fungera som en fin samlingslokal. Hamninloppet är muddrat till 2 m djup och spolplattan för båtar håller på att färdigställas med brunnar för uppsamling av miljöfarliga rester.

Skog är röjd från fallna träd efter den enda större storm vi haft i vinter. Håll tummarna för att det inte blir en till. Campingen vårrustar för öppning den förste april och om inte förr så flyttar våra vintergäster, hornugglorna då.

Insamlingen till Jonas Högströms skulptur "Pappa kom hem" har hittills gett 87 tusen kronor. Vi vill gärna komma upp i 100 tusen kro-

nor och planerar för invigning lördagen den 9 juli. Sätt gärna in ett extra bidrag på bankgiro 579-3336. Vårt nya öppna forum på Facebook har haft en flygande start och mer är 100 bybor kommunicerar om stort och smått, gammalt och nytt.

Byns tidning Byabladet firar 30 års jubileum i år. Första numret kom ut 1986 och vi tackar redaktionen och ser fram mot varje nytt nummer. Mer om jubileet i kommande nummer.

Det har varit årsstämma och jag vill tacka er alla för förtroendet att tillsammans med styrelsen leda föreningen än ett år. Ett stort tack till Rune Bergman som avgått efter 28 år i styrelsen. Vi hälsar två nya medlemmar välkomna i styrelsen, Erica Alvim de Faria och Mats Strömgren. På stämman beslutades till min glädje att ändra föreningens namn till Lerbergets Byalag Ekonomisk Förening. Eftersom det ses som en ändring av våra stadgar så krävs även ett godkännande på nästa stämma för att det skall gälla.

Vi ses i byn!

Lars Wirén
ordförande

Från redaktionen.

Jubileumsår och allt. Vi jobbar på med er tidning Byabladet. Naturligtvis kämpar vi som alla andra mediehus idag, men vi har en trogen läsekrets och känner oss uppskattade på många sätt, vilket är en sporre i vårt arbete. Pappers-tidningen är inte död i Lerberget, men även här går tekniken framåt och ger oss möjlighet att komplettera informationen. Glöm inte bort att gå in på byns hemsida www.lerberget.se regelbundet för att bli uppdaterade om sådant som hinner hända mellan våra utgivningar. Nu finns ytterligare en kanal för alla som gillar Lerberget och vad som händer här, vår nya grupp på Facebook. Skaffa ett facebookkonto (det är gratis och behöver inte förknippas med hundratals vänner) och sök på Gamla Lerberget Öppet Forum. Genom att gå med där kan ni ta del av information från byaförening-

ens styrelse och andra bybor, men ni kan också själva vara delaktiga med foton från både dåtid och nutid och hjälpa till att berätta om vilka som syns i bild. Här kan man tipsa om aktiviteter eller efterlysa något man saknar. Många har redan upptäckt vår öppna grupp men vi kan bli många fler som tillsammans gör den trevlig och utvecklar den.

Monica Strömgren
och redaktionen

Allt oftare ser vi sälar som tar igen sig på stenarna längs vår kust, här på stenen direkt norr om hamnen den 14 februari.

Foto: Mats Müller

Byabladet

Medlemsblad för Lerbergets Byamän ekonomisk förening.
Nr 1 2016 · Årgång 30
Bankgiro: 5063-8345

Ansvarig utgivare: Lars Wirén
Tryck: Stibo Media AB

Kontakt:
Byabladet c/o Monica Strömgren
Lerbergets byaväg 2,
263 52 Lerberget
Tel: 042-33 10 50
E-post: byabladet@lerberget.se

Redaktionskommitté:

Redaktionen byabladet@lerberget.se
Stina Arvidsson stina@lerberget.se
042-33 12 56 070-928 81 66

Mia Cox mia.cox@telia.com
042-21 07 66 0706-17 67 06

Ingrid Hallberg inghal@telia.com
042-33 34 56 070-877 73 34

Mats Müller
matsmuller53@hotmail.com
0723-24 22 31

Maria Falkborn Sandemyr
maria.falkborn@home.se
042-34 12 89

Monica Strömgren
monica.stromgren@gmail.com
042-33 10 50 0707-70 80 36

Martin Werner mart.we@outlook.com
042-34 34 46

Webmaster: Martin Cox,
webmaster@lerberget.se

Tipsa om vad du tycker tidningen ska ta upp! Önskas insänt material i retur, kom ihåg att bifoga kuvert med adress och frimärken!

Nya medlemmar hälsas välkomna till byaföreningen. Medlemsavgift 200 kr per hushåll, dvs boende i byn. **Boende utanför byn** kan ansöka om att få Byabladet mot portokostnad 75 kr per år.

Omslagsbild: **Martin Werner**

Stort tack till Rune Bergman!

Rune har informerat valberedningen att han inte ställer upp för omval till styrelsen vid årsstämman i mars. Han har varit en klippa i styrelsen och i arbetet i föreningen i 28 år. Jag har inte full koll bakåt i tiden men detta är något av ett rekord.

Rune har varit engagerad i arbetet i flera av våra arbetsgrupper, framförallt hamnen och camping och natur. Han har alltid varit redo när jobb skulle göras och huggit i med

glädje och entusiasm.

I styrelsen har han alltid haft koll på stort som smått och funnit lösningar. Rune hittade den nya badbryggan på en båtutställning i Danmark. Efter att vi installerade den har både kommunen och ett antal andra byar tagit efter.

Från styrelsen vill jag rikta ett stort tack till Rune.

Text och foto: Lars Wiren

Grannar mot Brott

Sedan vi startade Grannar mot Brott förra våren, har vi kommit igång med vår Facebook-grupp Gamla Lerberget Grannar mot Brott och har fått ett gott gensvar. Vi är nu 149 medlemmar i den slut-

na gruppen, som bara kan ses av gruppmedlemmar. Det var 259 personer som ville vara med i Grannar mot Brott. Facebook-gruppen har visat sig vara en snabb och effektiv kanal för information om iakttagelser som görs i byn av t ex personer

eller bilar som uppträder på ett underligt sätt. Där ges också tips bl a från polisen om brottsförebyggande åtgärder.

Kommunikationen med polisen har inte fungerat så bra eftersom deras organisation här i Höganäs inte har varit klar. Men nu är tjänsterna i kommunen tillsatta. I dagarna har jag haft ett möte med vår kommunpolis Ola Tufvesson, som kommer att ha tre poliser här i sin grupp. Vi har börjat skissa på hur vi skall bygga upp ett bättre samarbete framöver. Jag kommer att gå ut med mer information i Facebook-gruppen efter hand.

Polisen vill gärna ha in tips på sådant vi iakttar som är avvikande. Maila till registrator.syd@polisen.se och skriv Höganäs i ämnesfältet. Plats och tidpunkt för iakttagelsen skall vara med i texten.

Mats Strömgren

HÄNDER I BYN

OBS! Varje vecka stavgång onsdagar kl 9 och söndagar kl 10, samling på hamnen en stund innan

Söndagen den 17 april kl 10

Stavgång under ledning av instruktör från Friskis och Svettis

Lördagen den 23 april kl 13.30

Fågelexkursion med Kaj Möller; information kommer i brevlådan

Valborgsmässoafton lördagen den 30 april kl 20.30

Sedvanligt valborgsfirande på stranden nedanför campingen

Lördagen den 21 maj kl 18.30

Grillkväll med vintips; inbjudan kommer i brevlådan

Söndagen den 5 juni kl 10.00

Lerbergets kyrka firar mässa på hamnplanen

Onsdagen den 8 juni kl 19.00

Höganäs Musikkår ger konsert på hamnplanen. Ta gärna med kvällsfika!

Midsommarafton fredagen den 24 juni kl 15.00

Traditionsenligt midsommarfirande på hamnplanen.

Vi hjälps åt att klä och resa majstången kl 10.00

Lördagen den 9 juli

På sin nya plats strax norr om hamnen avtäcks högtidligen Jonas Högstöms staty "Pappa kom hem"

Konstutställningar i Hoddan

30/4-1/5 Mats Müller

1-7/7 Kerstin Sjöström

9-14/7 Jonas Högström

15-21/7 Kajsa Garvell

22-28/7 Tinah Hallberg

29/7-4/8 Penseldraget

5-11/8 Olof Sjöstrand, Ellari Almgren

19-25/8 Katarina och Rickard Ljungkvist

26/8-1/9 LarsHolger Zerman

Välkomna till våra arrangemang!

Se även under "Aktuellt" på vår hemsida www.lerberget.se och i vår Facebookgrupp Gamla Lerberget Öppet Forum där bl a uppgifter om sillgrillning, utfärd för seniorerna och kräftskiva i augusti kommer att läggas ut.

FRI TALAN

Vi som bor utmed Lerbergets byaväg har märkt under årens lopp att det är få bilar och lastbilar som håller tillåten hastighet 30 km. Vår byaväg är inte längre vad den har varit, utan en genomfartsväg som snabbt skall passeras.

Hoppas på att flera i byn har samma åsikt, så att vi i framtiden kan komma på en förbättring av nuläget.

Många hälsningar
Birgitta Alm Schnipper och
Håkan Schnipper.
Lerbergets Byaväg 3

Galleri Hoddan i ny skepnad efter 20 år

Det nya golvet gjuts

När Galleri Hoddan öppnar i år är det 20 år sedan den första utställningen ägde rum. Lagom till jubileet kommer Hoddan inte att vara sig riktigt likt. Den har nämligen byggts samman med hoddan nedanför. En mellanvägg har ri-

vits, och golvet har brutits upp och lagts om för att komma i samma nivå i båda de gamla hoddorna. Rör har dragits, och vid västra kortsidan kommer det att finnas vask med varmt och kallt vatten samt en spis. Förutom att det

nu finns bättre plats för gästande konstnärer att ställa ut, så kommer lokalen att bli ett mycket bra mötesrum under vinterhalvåret.

Text och foto: Martin Werner

Många igenkänningstecken tillsammans med Senilteatern

Restaurang Skogsbrynet var fullsatt när Senilteatern gav föreställningen "Cabaret livslinjen". Karin Florin presenterade gänget som består av teaterglada pensionärer som träffades på Sundsgårdens Folkhögskolas 55+ linje. När de slutat kursen beslöt de sig för att fortsätta träffas och så föddes idén om Senilteatern.

Föreställningen inleddes med hur det kan gå till när man hamnar i en telefonkö och vilka valmöjligheter

som man ställs inför genom olika knapptryckningar. Vi får följa med på skattkurs där deprimerade och inkontinenta ska känna sig bättre. Sedan följer sång, monologer och sketcher. Åskådarna nickar igenkännande. På apoteket finns knappt några mediciner men är väl sorterat vad gäller smink. Visst har tiderna förändras "Förr drack man kaffe med tanterna – nu dricker man vin med tjejerna". Sista programpunkten "Döstäd-

ning av förrådet" slutade med att inget kastades bort. Varje liten sak var förknippad med minnen.

Applåderna talade sitt tydliga språk att ALLA kände igen sig! Kvällen avslutades men en välsmakande pizzabit och ett glas vin eller öl.

Text: Stina Arvidsson
Foto: Mats Strömgren

Receptstafetten fortsätter ...

Recept

Rosengrens lertallrikasill (4 personer)

- 12 saltsillfiléer, utblötade, skinndragna
- 3 dl inlagda rödbetor, tärnade
- 3 dl finskuren purjolök + gul lök
- 4 hårdkokta ägg tärnade
- 2 ½ dl matlagingsgrädd
- 200 gr smält smör

Lägg de utblötade sillfiléerna dubbla i en elfast form med mellanrum mellan raderna. Börja med att lägga ägghacket i det första mellanrummet. Fortsätt sedan med rödbetor och med purjolöken. Håll det smälta smöret över och sedan grädden.

Täck med aluminiumfolie och sätt in i ugnen ca 30 min 175 grader.

Servera med skalpotatis och ett ljust öl och kanske en lille en.

Smaklig spis.

Lertallrikasill serverades ofta hos Ellen och John Rosengren i "Rosengrenska huset" berättar Anita och Leif Bengtsson. Anita har i tidigare Byblad berättat om sin uppväxt hos farmor och farfar och här kommer receptet på deras lertallrikasill.

Mia och Magnus Åkerblom bidrar till receptstafetten med en storfavorit från receptpärmen. Tomatsoppa med bönröra. Vegetarisk och otroligt god bönröra som passar till det mesta. Även till köttet på grillen.

Välkomna med fler recept ill Receptstafetten
stina@lerberget.se

Vårhaiku vid Lergravsvägen

Vresrosen blommar
Grod barnen leker i ring
Kirskålen växer

Kerstin Nivenius Larsson

Recept

Tomatsoppa med bönröra

- 2 gula lökar
- 1 röd paprika
- 2 vitlöksklyftor
- 1 burk hela tomater
- 9 dl vatten
- 1 grönsaksbuljongtärning
- 1 tsk flytande honung
- 1 msk vitvinsvinäger
- 1 lantbröd (3 skivor i soppan)
- ½ tsk sambal olek
- ¼ tsk salt
- 2 krm svartpapper
- Fräs lök och paprika. Tillsätt vitlöksklyftorna, tomater, vatten buljongtärningarna, honung och vitvinsvinägern. Låt koka i 10 minuter. Smaka av med kryddorna.

Bönröra

- 1 förpackning bönor
- 1 kruka basilika
- 1 vitlöksklyfta
- 4 msk olivolja
- ½ burk saltorkade tomater
- Mixa samtliga ingredienser förutom olivoljan. Tillsätt olja lite i taget tills du får en härlig konsistens. Smaka av med salt och peppar.

Vår skulptur "Pappa kom hem" har redan börjat gjutas

Lerskulpturen

Lördagen den 9 juli blir en högtidsdag i vår by. Då kommer nämligen vår skulptur att avtäckas och invigas på sin plats strax norr om hamnen. Samtidigt öppnar vår konstnär Jonas Högström en utställning i Hoddan. Vad kan passa bättre, eftersom det i år är 20-årsjubileum för Galleri Hoddans utställningsverksamhet, och det var Jonas far Kjell Högström som var förste utställare.

Benparet i brons

Det var på förra årsmötet som Lennart Ohlsson presenterade förslaget till en skulptur, av byns egen konstnär Jonas Högström, för en större publik. Sedan dess har mycket hänt. Jonas har modellerat upp figuren i lera nere i sin ateljé i Malmö. Som framgår av bilden är det ingen liten skulptur utan i naturlig storlek. Det är många moment som ska utföras innan man har en färdig skulptur, ett både tungt och tidskrävande arbete. Runt lermodellen gjuts en gipsform. Nu har lermodellen gjort sitt och måste plockas bort inne i formen. På insidan av gipsformen görs sedan en form av vax, så att tjockleken på bronset ska bli lagom. Vaxformen fylls sedan med gips. Eftersom skulpturen blir så stor att den inte går att gjuta i ett stycke har den delats i lämpliga bitar. Därefter placeras delarna i en ugn i fyra dygn så att vaxet smälts bort. Sedan kan bronsgjutningen inledas. Bronsen smälts i en degel vid ca 1 200 grader och hålls sedan ned i det mellanrum som det bortsmälta vaxet lämnat. När bronset stelnat börjar ett omfattande arbete

med att ta bort den utvändiga gipsformen samt borra ut den invändiga så att till slut endast bronsfiguren återstår. Detta är ett både tidskrävande och dammig arbete. Därefter ska bronset slipas och de olika delarna svetsas samman till den färdiga skulpturen, som sedan patineras och görs klar för transport och fastsättning i fundamentet på den utvalda platsen.

Som framgår av bilden har arbetet nu nått så långt att skulpturens ben står på golvet i Jonas ateljé i Utvälinge. När Lennart Ohlsson och jag besökte ateljén en av de första dagarna i mars, pågick utrensning av gips invändigt i benparet. Man kan konstatera att det är ett oerhört omfattande arbete som ska till från idé till färdig skulptur. Förutom att vara en framstående skulptör måste man också vara en mycket skicklig hantverkare för att genomföra alla dessa olika moment, och arbetet är också både tungt, varmt och smutsigt. Men av detta märks ingenting alls när man ser det färdiga resultatet.

Skulpturen kommer med sin placering vid stranden att bli en verklig tillgång för byn. Skulpturens namn för tillbaka till den tid då många fick sitt levebröd genom att fiska, vilket inte var helt riskfritt. Flera fiskare kom aldrig hem. Med placering alldeles invid Kulla- och Kattgattsleden, kommer också många turister att kunna njuta av den. Sammanfattningsvis blir det ett verkligt lyft för vår by.

Vi är ännu knappt halvvägs med finansieringen, så nu är det hög tid att skicka in bidrag till bankgirokonto 579-3336. Missa inte möjligheten att vara med och bidra till något verkligt värdefullt och beständigt i vår by.

Martin Werner
Foto: Lennart Ohlsson
och Martin Werner

I hamnmuseets gömmor...

Det finns mycket att se när man kliver in i byns eget lilla hamnmuseum. Kanske det minsta hamnmuseet i Skåne.

Hamnmuseet och aktiva medlemmar i museigruppen har under många år samlat in och tagit emot gamla föremål, foton och dokumentation. Allt material blir noggrant dokumenterat och arkiverat för att göra det enkelt för alla besökare att hitta det material som de är intresserade av. Det tar tid att få gamla foton och bilder skannade för att kunna arkivera dem digitalt. Museigruppen och andra i byn tyckte att det skulle kunna finnas sätt att visa bilderna mer aktivt

Fotot 'fiskebåtar vid hamnpir' är taget från båten 'Hasse'. Den främsta båten heter 'Sjöfågeln' och båten till höger är troligtvis 'Beckers'.

Foto: från museets samlingar, okänd fotograf

Från v. Birgitta Stefansson, Ronny Hartvigson och Mia Cox

Foto: Martin Cox

så att de inte endast arkiveras och kanske glöms bort. Efter många tankar, funderingar och idéer växte förslaget fram om ett bildspel. Sommaren 2015 träffades vi, Bir-

gitta, Ronny och Mia för att börja planera hur vi skulle kunna visa materialet. Med hjälp av dagens teknik skulle museet kunna visa gamla foton och bilder med text för

att ge bybor och besökare ett axplock av vad som finns i gömmorna. Efter ett antal möten, många koppar kaffe, goda skratt och en hel del arbete är första bildspelet färdigt för att visas denna sommar under hamnmuseets öppettider. Det första bildspelet handlar om hamnen och fisket i gamla tider.

Har du foton, bilder, vykort eller information om byn som du vill dela med dig av? Kontakta oss via info@lerberget.se eller prata direkt med Ronny tel 042-33 01 56.

Information om byn och öppettider i museet hittar du på www.lerberget.se.

Välkomna till Hamnmuseet i Lerberget!

Hornugglan

Med risk för årlig upprepning vill vi ändå publicera den här bilden, som föreställer en av våra egna hornugglor, bosatt på campingplatsen tillsammans med några av sina kompisar. Den poserade intresserat för fotografen, Mats Strömgren.

Hur har det gått för flyktingpojkarerna?

Det är i mitten av februari och snart ett år sedan jag besökte flyktingboendet för ensamkommande barn på Mellangatan. Jag känner, att det är tid för ett återbesök.

Boendet är ett HVB-hem, vilket är en förkortning för **HEM VÅRD BOENDE**. Här har personalen många viktiga uppgifter att utföra, där det absolut viktigaste är att skapa HEMKÄNSLA och TRYGGHET för pojkarna.

Enligt FN-konventionen är man barn tills man fyller 18 år. Kommer man som flykting under denna period och inte har föräldrar eller någon nära släkting i landet, räknas man som **ensamkommande**. Då är det kommunens skyldighet att ta hand om dessa barn. Enligt svensk lag tilldelas de **en god man**, vars uppdrag är att vara i vårdnadshavares och förmyndares ställe fram tills barnet fyller 18 år.

Barnen fortsätter att vara kommunens ansvar till den dag de fyller 21 år.

Här bor just nu sju pojkar, som alla har permanent uppehållstillstånd. De talar bra svenska. När de studerar, får de bidrag från CSN (Centrala Studiestödsnämnden).

Tre av pojkarna bor på det boende i huset, som kallas Mellangatan, och fyra bor på Arken, som finns i samma hus. De som bor på Arken väntar på utslussning till lägenhet.

Jag saknar tre av pojkarna som jag

träffade förra året och får veta att en av dem, **Amine** från Marocko, bor på Margreteberg i väntan på utvisning. **Mustafa** från Afghanistan bor nu i lägenhet i Höganäs. Han studerar på vårdprogrammet i Helsingborg. **Mohammed** från Somalia har återförenats med sin mamma och sina syskon. De bor i Höganäs. Mohammed går på Kullagymnasiets el-program. Hans stora intresse är fotboll, och han spelar i HBK:s division II.

Två av pojkarna, som bor kvar kommer hem efter sin skoldag. Trots att de fryser och har iskalla händer, utstrålar de värme och glädje. De vill gärna prata med mig en stund, men sedan har de många aktiviteter på gång.

Abdelhafiz från Eritrea är 17 år och har bott här i 14 månader. Han läser introduktionsprogrammet på Kullagymnasiet. På fritiden simmar han, går på gym och spelar fotboll. Ibland klättrar eller springer han på Kullaberg. Abdelhafiz umgås mest med pojkarna på boendet. Han har aldrig varit hemma hos någon svensk kompis. Abdelhafiz siktar mot fordonstekniskt program på gymnasiet i Helsingborg. Han vill bli bilmekaniker. Förra sommaren hade han snickarjobb inom kommunen. I år vill han gärna prova på jobb inom äldreården. Fast egentligen tar han vad som helst, eftersom han inte är rädd för att prova på något nytt. Familjen – föräldrar, fyra bröder och två systrar – bor numera i Sudan. Han har inte träf-

fat dem på nästan två år, men har telefonkontakt med dem. Abdelhafiz trivs i Sverige och Lerberget. Han säger att han gillar allt.

Mohammed från Syrien har bott här 16 månader. För åtta månader sedan kom hans yngre bror hit. Han har också en morbror i Lerberget. Mamma, pappa, tre bröder och tre systrar är kvar i Syrien. Mohammed går på introduktionsprogrammet på Kullagymnasiet, där han bl a läser svenska, matte, kemi och historia. På fritiden tränar han på Friskis och Svetts (mest styrketräning). Detta har blivit möjligt tack vare att Mohammed jobbar på F&S på måndagskvällar. Han har många kompisar, umgås med några svenskar men mest i skolan. Mohammed tänker bli bilmekaniker men skulle också vilja bli något annat så småningom ...kanske businessman. När vi pratar om framtiden berättar han, att han vill bli svensk medborgare. Drömma om framtiden kan man ju, men man vet ju aldrig vad som händer, säger Mohammed.

Abdelhafiz tar en paus i soffan

När jag frågar Mohammed, om det är något speciellt han vill, att jag ska skriva om, säger han, att det ibland känns som om folk de möter – även ungdomar i deras egen ålder – är rädda. De flesta hälsar men tittar sedan bort. Han önskar att folk kunde vara lite mer öppna. På sportlovet väntar vårstädning på campingen, skidåkning på Vallåsen

och shopping i Ullared. Vid längre resor använder man kommunens minibus.

När jag går hem känner jag mig glad och fylld med positiv energi. Jag har fått lite perspektiv på tillvaron. Jag tänker på Mohammeds ord och funderar på vad man kan göra för att överbrygga rädslorna (för det

Mohammed framför världskartan

tror jag faktiskt ofta att det är), så att vi vågar närma oss, lära känna, respektera och lära av varandra.

Text och foto:
Maria Falkborn Sandemyr

Söndagsmorgon

*Fågelungar nyss väckta, gapar stort efter morgonmålet.
Föräldrar på väg, växelvis, fram och tillbaka.*

*Varelser från fordom prasslar under boklöven.
Vädtrar morgonbrisen, borstar taggarna, gör sig redo.*

*Vinbergssnäckor i par glider undan, lämnar spår
försvinner över grusgången, gömmer de minsta,
tvättar dem i morgondagen.*

*Motorcyklar, en efter en på genomfart,
bryter tystnaden, väcker minnen från annan tid.*

*Från någon annanstans tar sig klockklängen igenom
Kallar till måltid. Allt är redo.*

Ingrid Hallberg

Årets bystämma var motionernas stämma

Söndagen den 20 mars klockan 15.00 började årets bystämma (årsmöte) på restaurang Skogsbrynet. Mycket var sig likt, men i år fanns inte mindre än sex motioner att behandla, och alla bifölls!

*En koncentrerad
årsmötesledning*

Mats Hallberg valdes till ordförande och svingade klubban med stor vana, och sekreterare blev Mia Cox. Vid redogörelsen för verksamheten kunde bastukommittén stolt berätta att den till bastu ombyggda före detta glasskiosken högtidligen invigts den 18 oktober med "bandklippning" och med dagspress närvarande. På julafton hade inte mindre än 18 personer presat sig in samtidigt för att njuta av värmen. Camping och Natur redovisade normala åtgärder och insatser under det gångna året. Man har även ansvar för tångrensningen på stranden, vartill man får visst kommunalt stöd. Hamnkommittén hoppas att spolplattan kan färdigställas under innevarande år. En grön prick (dynepricken) har försvunnit, vilket kräver undervattensarbete för att kunna återställas. Galleri Hodan har nu haft framgångsrik verksamhet i inte mindre än 20 år. Monica Strömgren framhöll att utöver Byabladet finns byns hemsida och en nystartad Facebook-grupp, vilka är viktiga och snabba vägar för informationsförmedling. Museet har arbetat fram ett bildspel om hamn och fiske som kommer att visas i sommar. Alltså dags för fler bybor att besöka museet igen.

Kassörsskiftet till Jörn Möller verkar ha gått bra för han redovisade ett resultat på inte mindre än 94 417 kronor. Med tidigare års samlade överskott kommer 952 501 kronor att balanseras i ny räkning. Kommande års budget är en nollbudget, där löpande underhåll av hamnen med 275 000 kronor är den domi-

nerande posten. Campingplatsen ger en intäkt på 460 000 kronor, vilken är den klart största inkomstkällan. Till allas glädje beslöts att årsavgiften blir oförändrade 200 kronor.

Ett tack framfördes till Rune Bergman (ej närvarande) som efter 28 år lämnar styrelsen. Nyvalda

ordinarie styrelseledamöter blev Erica Alvim de Faria, Mats Strömgren och Göran Dreveborn.

När det sedan blev dags att behandla inkomna motioner godkändes först, för andra året i rad, en stadgeändring där brandstationen strukits, eftersom den ägs av kommunen, och möjligheterna att i framtiden höja medlemsavgiften till max 500 kronor införes. Jonas Anderssons motion om att föreningen ska verka för att få ned hastigheten på Lerbergets Byaväg bifölls med tillägget att det också skulle gälla för Segelvägen. Både Mats Hallberg och Bengt Larsson motionerade om att föreningen borde byta namn. Sedan årsmötet besvarat denna fråga med ja och ordföranden frågat Bengt Larsson, som hade två olika förslag på namn, om han kunde tänka sig att dra tillbaka det ena namnförslaget, vilket han också gjorde, beslöts att det gemensamma namnförslaget "Lerbergets byalag ekonomisk förening" skulle antas som nytt och

mera tidsenligt namn. Bengt Larsson hade inkommit med ytterligare en motion om att styrelsen skulle verka för upprättandet av en bevarandeplan för Gamla Lerberget, så att man vid nybyggnationer inom byn tar hänsyn till och anpassar sig efter den gamla bebyggelsen. Även denna motion antogs.

Styrelsen lade slutligen fram en motion om stadgeändringar som berör 6 paragrafer. I paragraf 1, portalparagrafen, betonas medlemmarnas ekonomiska intressen. Detta föreslås ändras till en beskrivning av aktiviteter och inriktning som föreningen har idag. I andra paragrafen har det förtydligats vem som kan bli medlem, och i § 5 föreslås att endast föreningsstämman kan besluta om försäljning av mark. I nästa paragraf förtydligas i vilken ordning suppleanter ska rösta. I paragrafen därefter ändras ordning och tidsfrister för utlysning av föreningsstämma. Slutligen i § 12 förtydligas hur man ska hantera situationen om föreningen någon gång skulle begära frivillig upplösning. Dessa stadgeändringar bifölls och måste tas upp även vid kommande årsmöte för att vinna laga kraft.

Efter en assiett med tre sorters frukter och två läckra bakverk med kaffe därtill, skingrades årsmötesskaran efter ett informativt, effektivt och trivsamt årsmöte.

Nyvalda ordinarie styrelseledamöter; från vänster Mats Strömgren, Erica Alvim de Faria, Göran Dreveborn

Vi lekte och lekte...

Vad är det roligaste med skolan? Rasterna.

Ja vad annars, allt annat får man ju göra i alla fall. På rasten kan man bestämma själv eller i varje fall tillsammans med kompisarna.

Ingenting har förändrats i den vägen. Utom det att i min barndom, för länge, länge sen, lekte vi oftast (trodde vi) utan vuxnas inblandning. Även om fröken Anna säkert höll ett öga på oss.

Med våren och vårsolen kom kulpåsarna fram. För tjugofem öre kunde man köpa nya hos Ehrenberg. Hade man inte den summan, som var ansenlig på den tiden, kunde man hoppas på att "ta lån", hoppas på kommande vinst och göra sig skuldfri.

Det gällde att hitta bra underlag för spelet i fråga och kratsa ut ett lagom djupt hål. Bäst var förstås utanför skolan på Mellangatan, hela vägen från småskolan till storskolan.

Det rörde sig mest om den gamla sortens spel, att putta och komma först till hålet, och så småningom ta hem potten. Det var rena förövningen till Poker eller för all del Boule! (Tänk om någon får för sig att spela kula på boulebanan!)

Regler fanns och fusk förekom. Bara pekfingret fick användas och man fick inte lyfta kulan. Den skulle rulla. Bäst var om man kunde stöta till någon annans kula och komma direkt i kulhålet. Det var tidigt på våren när det fortfarande var minusgrader så det blev en del förfrysta pekfingrar på kuppen.

Kulhålen frös till och blev farliga snubbelhål för dem som skulle ta sig fram på vägen. Så tänker jag nu. När det regnat gjorde vi nya hål...

Kulorna var av lera men om man lyckats få tag i en glaskula kunde man hoppas på tur. Det gällde att satsa. En del gick hem med byxfickorna nedtyngda av kulor, andra med hopp om bättre tur nästa dag.

Efter kulperioden kom hoppopen fram. Somliga hade riktigt fina rep med handtag, andra fick nöja

sig med en bit av mors tvättlina. Den var perfekt till långrep när vi var många och alla kunde vara med. Det gällde att inte trampa på repet. Då fick man byta med en av dem som svängde.

Annars var man två och två och hoppade en "lek", precis som när man hoppade hage. Fast i det senare kunde man vara flera. Då var det viktigt att ha en riktigt bra "hoppsten" som studsade och la sig där man ville.

Våren och vårsolen har som vi alla vet en berusande effekt på både stora och små. En gång hade vi hoppat ovanligt länge, haft extra lång rast. Jag blev så snurrig i huvudet av allt hoppandet så jag svimmade när vi stod upp i klassrummet och sjöng

"Lilla Tussilago, lilla Tussilull".

Ibland tog vi det lite lugnare. Då satt vi töser på dasstaket och bytte bokmärken. Där kunde vi vara ifred för pojkarna som inte var lika intresserade av en typisk "tösalek".

Regler gällde även här. Man kunde göra en "kassa" av ett gammalt skrivhäfte, vika in små fickor och lägga en bild där. Sen bytte man ett eget märke genom att peka på en ficka och nöja sig med vad man fick. Inte alltid så sjsysst!

Jag har kvar en söt ängel som ligger i min psalmbok. Den bytte jag till mig mot en bild ur Snövit och de sju dvärgarna.

...Så småningom tog bollekarna över. Då bollade vi med två eller tre, ja ibland fyra bollar mot vägg. Det skulle vara en slät vägg och helst lika stora bollar. Det var under höger ben, vänsterben, bakom rygg och studs, många cirkuskonster ingick. Tappade du bollen fortsatte den andre. Regler finns ännu idag.

I storskolan var vårens höjdare naturligtvis brännboll. Planen var tillräckligt stor för långa lyror och frälserundor. Där danades framtidens löpare!

Till vårens lekar hörde "att sjunga maj". Det var förstås bara en enda dag, valborgsmässoafton, man gick runt i gårdar och stugor och sjöng. De som ville vara med tränade på rasterna en tid före.

Det hände att man fick både ägg och något annat ätbart. Inte så ofta pengar. Fick man ingenting sjöng man ingen tackstrof, istället något mindre snällt. (Texten kan fås efter förfrågan!)

Trevlig vår!
Ingrid Hallberg

Jul på Hamnen.

I år var det öppet hus i Hoddan med hantverksutställning. Inger Andersson visade dockor, Eivor Hjort lappteknik och Sonja Højgaard trådslöjd. Traditionenligt dansades sedan julen in. Jultal av Mikael Pernborg och så kom tomten på besök med godispåse till alla barn. Text och foto: Stina Arvidsson

Den gamla bilden

Här har Robert Nilsson fångat fyra båtar uppdragna för vinterförvaring ända uppe vid nuvarande Segelvägen. Den vita båten är "Bris" tillhörande Per (Pelle) Philipsson. Den var byggd i antingen Råå eller Viken och var kosterriggad liksom båten bredvid, "Toy".

"Bris" hade en mängd blytackor som barlast och var därför styv och tålde mycket vind. Pelle älskade att segla hårt med vatten på däck i lä. Vi är rätt många som lärde oss de första grunderna i segling genom att följa med Pelle som gast. "Bris" var en god seglare, som var lätt att gå över stag med. Hon tålde mycket vind, och revat storsegel förekom mycket sällan.

Siste ägaren i Lerberget var Allan Fröjd, som köpte den av Per för 500: - men då var blybarlasten re-

dan såld. När Allan sedan skulle göra rekryten sålde han den vidare till Råå, men det ångrade han djupt, när han något år senare fick se den avriggad i Råå och försedd med en stor utombordare i aktern och sittbrunnen täckt med ovandelen på en folksvagenbuss. Dess vidare öden vet vi ingenting om.

Nästa båt är utan tvekan hamnens vackraste. Lektor Joel Pålssons "Toy" byggd i ek på Råå.

Joel Pålsson var lektor i Falun men tillbringade somrarna i Lerberget hos sin syster Betty på nuvarande Segelvägen 41. Av namnet på båten att döma skulle man ju kunna tro att han var lektor i engelska, men det vet vi inte. Joel kom inte ner till Lerberget förrän skolan var slut och därför kom "Toy" inte i sjön så

tidigt. Joel skulle själv sköta vårutrustningen, och därför kunde man få se honom både tidigt på morgonen och sent på kvällen med skrapa, sandpapper och båtlack i handen. Han höll alltid "Toy" i ett förnämligt skick.

Joel seglade ofta till Hornbaeck eller Gilleleje, men då hade han alltid Hans Andersson eller Elisabeth Espelund med som gast. De bodde i samma hus.

"Toy" såldes till Nyhamnsläge men hör numera hemma i Lerhamn.

**Text : Pauli Ohlsson
Foto : Robert Nilsson.**

LERBERGSBO.....

Har du några uppslag eller tips med anknytning till vår by, tveka inte utan hör av dig till någon i Byabladets redaktion eller via mail till byabladet@lerberget.se